

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет будівництва і архітектури
Архітектурний факультет
Кафедра образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

на тему:

"Принципи використання художньо-декоративних засобів у
формотворенні тимчасового житла для біженців"

Виконала: студентка групи ОДПМ-61
023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Одерій Олександра Ігорівна

Керівники: ст. викл. Івашко О.Д.
ас. Цибочкіна В.А.

Київ 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Вступ.....	4
Особливості виникнення та класифікації тимчасового житла.....	5
Аналіз вітчизняного та закордонного досвіду формування простору тимчасового житла.....	6
Об'ємно-просторове вирішення тимчасового житла.....	7
Художньо-декоративні засоби, їх види та застосування.....	8
Принципи застосування художньо-декоративних засобів у дизайні тимчасового житла.....	9
Роль колористики як базового принципу художньо-декоративних засобів у дизайні тимчасового житла.....	10

РОЗДІЛ II. ЗАСОБИ І ПРИЙОМИ ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА

Вихідні дані: ситуаційний план та перспективи будівлі.....	11
Експлікація приміщень 1-поверху житлового блоку, М 1:200.....	12
План зонування приміщень 1-го поверху житлового блоку, М 1:200.....	13
Обмірний план приміщення житлового модуля, М 1:50.....	14
План приміщення житлового модуля з розміщенням меблів та обладнання, М 1:50.....	15
План стелі житлового модуля з розміщенням освітлювальних приладів, М 1:50.....	16
План підлоги житлового модуля, М 1:50.....	17
План розміщення розеток та вимикачів житлового модуля, М 1:50.....	18
Розгортки стін приміщення житлового модуля, М 1:50.....	19
Візуалізації приміщень житлового модуля.....	21

ЗМІСТ

Обмірний план приміщення рекреації загального модуля, М 1:50.....	26
План приміщення рекреації з розміщенням меблів та обладнання, М 1:50.....	27
План стелі приміщення рекреації з розміщенням освітлювальних приладів, М 1:50.....	28
План підлоги приміщення рекреації, М 1:50.....	29
План розміщення розеток та вимикачів приміщення рекреації, М 1:50.....	30
Розгортки стін приміщення рекреації, М 1:50.....	31
Візуалізації приміщення рекреації загального модуля.....	32
Паспорт оздоблювальних матеріалів.....	35
РОЗДІЛ III. Художня робота	
Фотофіксація художньої роботи.....	36

ВСТУП

Актуальність теми: у період війни актуальність тимчасового житла полягає в якнайшвидшому забезпеченні не лише фізичної безпеки та комфорту, але й психологічної та соціальної підтримки людей, які втратили свої домівки.

Мета роботи: вивчити та проаналізувати принципи використання художньо-декоративних засобів у формотворенні тимчасового житла для біженців з акцентом на їх вплив на створення унікального та комфортного середовища для тимчасового проживання. Визначити на основі прикладів зведених модульних будинків практичну цінність цієї технології. З'ясувати доцільність використання модульного принципу для формотворення тимчасового житла для біженців у наш час, звернувши окрему увагу на сучасні події в Україні. Проаналізувати перспективи розвитку модульного будівництва. На основі проведених дослідів сформулювати принципи оздоблення інтер'єру для біженців та вимушених переселенців.

Завданням дослідження є встановлення рекомендацій щодо ефективного впровадження художньо-декоративних елементів у дизайн тимчасового житла для оптимального покращення умов проживання та сформулювати принципи проектування та оздоблення інтер'єру, що відповідав би якісному проживанню в умовах чужорідного культурного оточення.

Об'єктом дослідження є інтер'єр тимчасового житла для біженців.

Предметом дослідження є принципи використання художньо-декоративних засобів у формотворенні тимчасового житла для біженців.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні і класифікації підходів до проектування тимчасового житла на основі модульного будівництва, у виявленні перспективних тенденцій розвитку будівництва сучасного модульного житла для біженців. Систематизовано особливості створення середовища тимчасових поселень для біженців, комфортного внутрішнього середовища модульних будинків. Виявлення напрямків вирішення проблеми тимчасового розселення людей.

Практична цінність полягає у формуванні рекомендацій та пропозицій щодо програми зведення сучасних модульних будинків для тимчасового проживання та їх художнього оздоблення. Результати цих досліджень будуть корисні ВУЗам для підготовки студентів за дотичними спеціальностями, архітекторам для проектування тимчасового простору, та дизайнерам для його предметного наповнення та художньо-декоративного оформлення.

РОЗДІЛ І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Особливості виникнення та класифікації тимчасового житла

РОЗДІЛ І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Аналіз вітчизняного та закордонного досвіду формування простору тимчасового житла

Український архітектор Слава Балбек створив пілотний проект доступного модульного житла під назвою RE: Ukraine. Цей проект передбачає активне використання екологічних матеріалів. Вони акцентували увагу на забезпеченні зручностей для людей, можливості полегшення їхньої соціалізації та зменшення стресу у складних умовах. Стилістичне оформлення модулів включає в собі спокійну палітру кольорів, яка поєднується з текстурою дерева, створюючи сприятливу атмосферу для покращення емоційного стану людей.

Архітектурне бюро Sulyk Architects презентувало концепцію житла на час переселення для ВПО. Основна мета проекту - забезпечити проживання спочатку сім'ям з дітьми. На ділянці розміщено два будинки, які віддзеркалені та об'єднані спільним простором двору. Це житло розташоване поряд з оновленою лісопарковою зоною. Проект відрізняється від стандартних контейнерних споруд, пропонуючи інтеграцію тимчасового житла у міську архітектуру.

ІКЕА співпрацює з різними гуманітарними організаціями та урядовими агенціями з метою розробки практичних та зручних дизайнів меблів для тимчасових прихистків біженців.

Житло для сирійських біженців у німецькому місті Вінненден. Проект модульного містечка належить Вернеру Зобеку. Оригінальність цієї ідеї полягає в застосуванні екологічних матеріалів, зокрема дерева, яке має енергоефективні властивості. Згідно з концепцією, ці споруди можна буде легко перетворити у інші форми без збитку для навколишнього середовища, що зробить це житло універсальним соціальним простором.

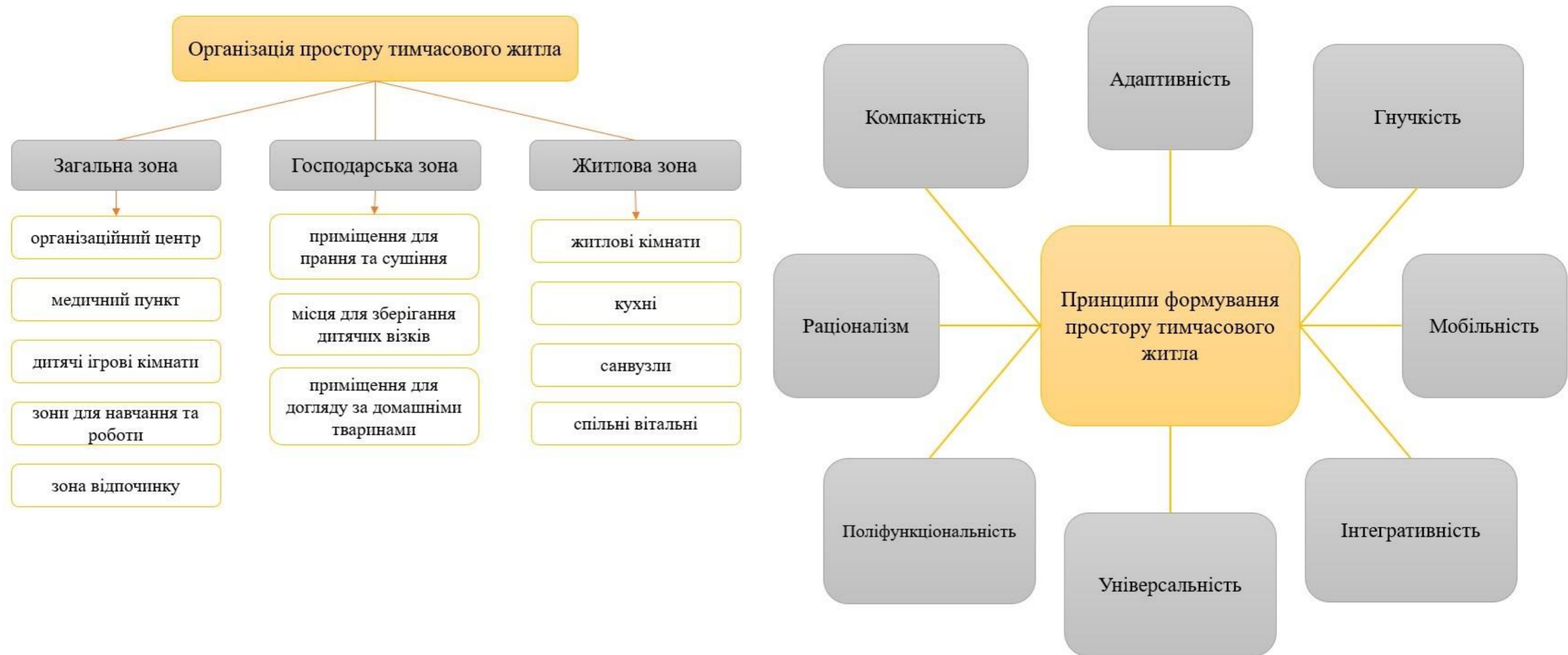
Творче об'єднання КУВ Architects презентувало своє вражаюче концептуальне видіння. У кожному модульному будинку вони планують розташувати всі необхідні зручності: від санвузлів і душових до зон для відпочинку. Команда КУВ Architects вважає, що після того, як модульні будинки втратять актуальність, ці споруди можна буде легко перетворити в офісні або креативні приміщення.

Проект "Паляниця Дім". Його концепція передбачає створення екологічних сферичних осель, розташованих на мальовничих ділянках, переважно на західній Україні. Це має сприяти швидшій реабілітації людей, постраждалих від війни, та в теорії уникнути необхідності подальшого демонтажу таких споруд.

**РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ
ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ**
Об'ємно-просторове вирішення тимчасового житла

РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Художньо-декоративні засоби, їх види та застосування

Застосування художньо-декоративних засобів	
Кольори	Кольорова палітра визначає емоційний стан та загальний характер приміщення. Вибір кольорів може створювати відчуття простору, тепла, холоду, а також впливати на психологічний стан людини. Наприклад, теплі та яскраві кольори (червоний, жовтий, помаранчевий) можуть збільшувати енергію, тоді як холодні (синій, зелений) - сприяти спокою та релаксації.
Текстури	Різноманіття текстур у дизайні відображається у виборі матеріалів та їхньому візуальному та тактильному вигляді. Використання текстур може створювати відчуття різноманітності та динаміки в інтер'єрі. Наприклад, використання м'яких тканин у поєднанні з грубими поверхнями може створювати цікаві контрасти та відчуття затишку.
Форма та пропорція	Форма меблів, архітектурних деталей та акцентних елементів впливає на загальний стиль приміщення. Правильно підібрані форми можуть створювати сприятливі умови для різних діяльностей, підкреслювати індивідуальність простору та викликати емоційний відгук.
Світло та освітлення	Освітлення грає ключову роль у створенні настрою та акцентів у приміщенні. Воно використовується для підсвічування основних зон, створення ефекту розширення простору або, навпаки, затемнення та виділення окремих ділянок, та також для зміни колірної гами.
Декоративні елементи	Різноманітні декоративні предмети, такі як картина, килими, вазни, статуєтки, рослини, а також архітектурні деталі, стінні панелі та інше, додають індивідуальний характер приміщенню та підкреслюють його загальний стиль.
Матеріали	Вибір матеріалів впливає на загальний характер інтер'єру. Вони можуть бути природними або штучними, м'якими або твердими, яскравими або приглушеними, що визначає естетичний вигляд приміщення та його функціональність.

РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Принципи застосування художньо-декоративних засобів у дизайні тимчасового житла

Принципи, що впливають з художньо-декоративних засобів, у формотворенні тимчасового житла для біженців

Перший принцип ґрунтується на **простоті та функціональності**. Враховуючи обмежений термін експлуатації тимчасового житла для біженців, важливо створити просте та функціональне житло, яке відповідає основним потребам та забезпечує комфортне перебування, використовуючи для цього меблі, які можуть трансформуватися чи мати кілька функцій (ліжка-дивани, розкладні столи), дозволяють оптимізувати обмежений простір.

Другий принцип базується на **ефективному освітленні та максимізації природного світла** для створення привітної та здорової атмосфери.

Третій принцип включає в себе **використання нейтральних та природних кольорів**, що можуть сприяти психологічному комфорту та відчуттю спокою серед переселенців. Відтак, відбір кольорової палітри здійснюється з урахуванням психологічних аспектів сприйняття.

Четвертий принцип ґрунтується на **інтеграції елементів, які стимулюють сприйняття та відчуття природи**, таких як природні матеріали або натуральне освітлення, враховує важливість створення зв'язку з навколишнім середовищем та може сприяти психологічній адаптації переселенців.

Крім того, використання декоративних елементів (текстиль, малюнки на стінах, рослини та інше), що створюватимуть додатковий затишок та комфорт.

РОЗДІЛ I. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНОГО ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Роль колористики як базового принципу художньо-декоративних засобів у дизайні тимчасового житла

Роль кольору

Особливу важливість у формуванні просторової композиції інтер'єру відіграє **ефект виділення та відсторонення кольорів**. Це явище залежить від тону кольору: теплі відтінки, зокрема червоний, акцентуються та виносяться на передній план, тоді як холодні відтінки, наприклад, синій, віддаляються на задній план. Використання цього ефекту стає корисним для оптичного змінення пропорцій та розмірів приміщення.

Об'єднуючі та розділяючі властивості кольорів виявляються, наприклад, у ситуації, коли фонова стіна, де розміщені меблі, а також дзеркало чи світильник, оформлена насиченим жовтим кольором. Тобто стіна стає центром композиції, що сприяє візуальному злиттю всіх предметів, створюючи більш лаконічний та збалансований інтер'єр.

При оформленні інтер'єру кольори можуть **впливати на сприйняття розмірів об'єкта чи приміщення**. Цим можна скористатися для візуального коригування пропорцій приміщення та меблів. Наприклад, фарбування коридорів вертикальними або горизонтальними смугами різних кольорів може оптично зменшити його довжину та збільшити ширину. Але варто пам'ятати, що неправильне застосування фарб може викликати неприємне відчуття, наприклад, якщо стіни і підлога поділяються на кольорові смуги, це може підкреслити відчуття довгого коридору.

Сприйняття кольору складових елементів інтер'єру визначається **контрастом їх яскравості в порівнянні з фоном**. Якщо яскравість предмета менша за яскравість фону, колір самого елемента може виглядати приглушеним та менше помітним. Під час оформлення стін і підлоги, а також під час вибору кольору декоративних деталей важливо враховувати ці особливості. Декоративні елементи повинні бути більш насиченими, ніж фонові поверхні, для того щоб виділятися на загальному фоні та прикрашати загальний інтер'єр.

У відчутті інтер'єру важливе розташування кольорових акцентів з урахуванням їхньої "тяжкості" та "легкості". Психологи підтвердили, що сприйняття "ваги" кольору в значній мірі залежить від яскравості світла: темні кольори вважаються "важчими". Це правило поширюється на всі кольори, будь то ахроматичні, хроматичні або різні тони одного кольору.

Загальне враження від інтер'єру формується не лише окремими кольорами, але й їх поєднанням. **Різні комбінації кольорів** можуть впливати на сприйняття по-різному: деякі створюють відчуття легкості і приємності, тоді як інші можуть викликати відчуття напруженості та важкості

Також **різні кольори спричиняють особливі емоції та настрої** у людини. Часто це пов'язано з особистими вподобаннями або культурними особливостями, і викликає різні реакції. Наприклад, конкретний колір може створити особливий психологічний мікроклімат та повпливати на поведінку людини. Тому правильний вибір кольорових рішень у внутрішньому оформленні може сприяти зниженню стресу та стабілізації емоційного стану, тоді як неправильно підібрані кольори можуть викликати агресивні реакції та роздратування.

Збараж

5 545
 мешканців

напрямок вул. Данила
 Галицького

р. Гнезна

напрямок вул. Данила
 Галицького

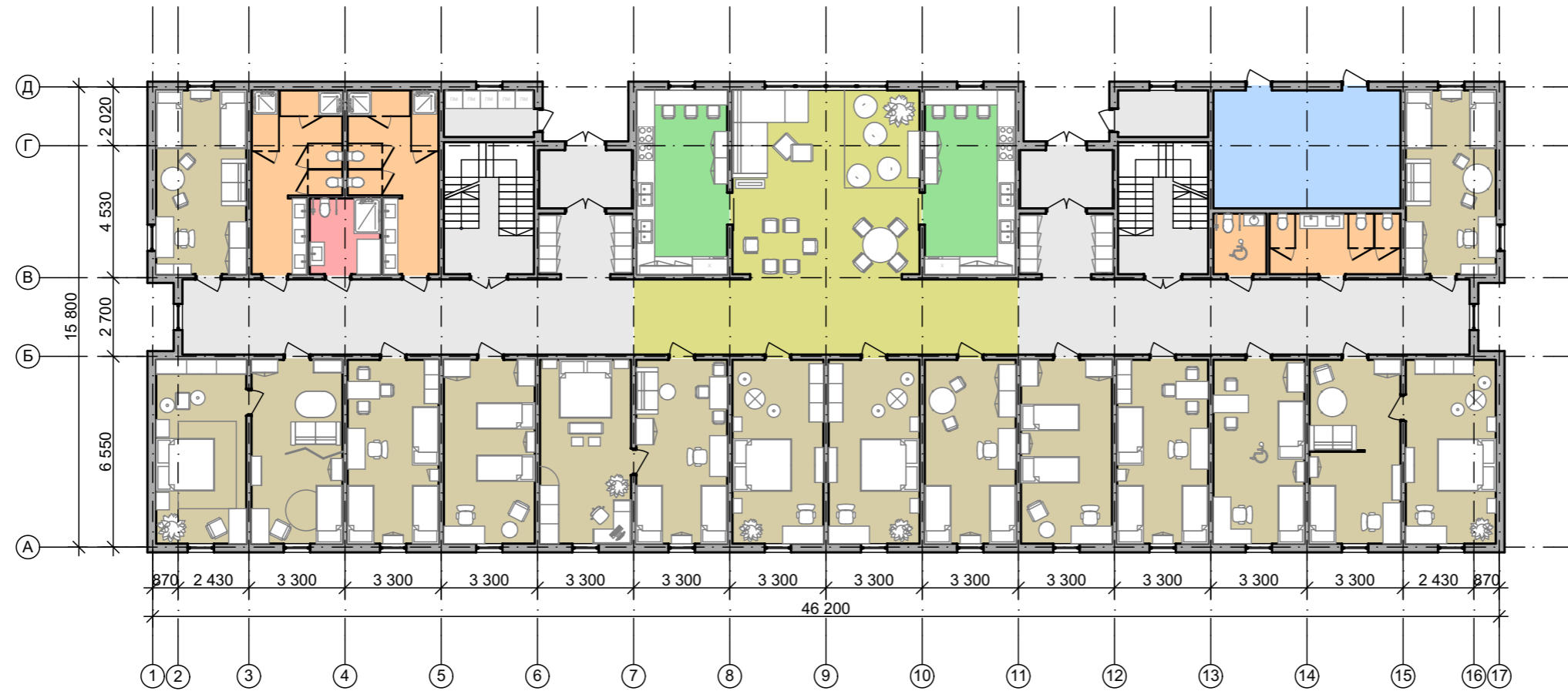

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Вихідні дані	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила		Одерій О.І.							11
Керівники		Івашко О.Д.				Ситуаційний план, перспективне зображення	Архітектурний факультет		
		Цибочкіна В.А.							

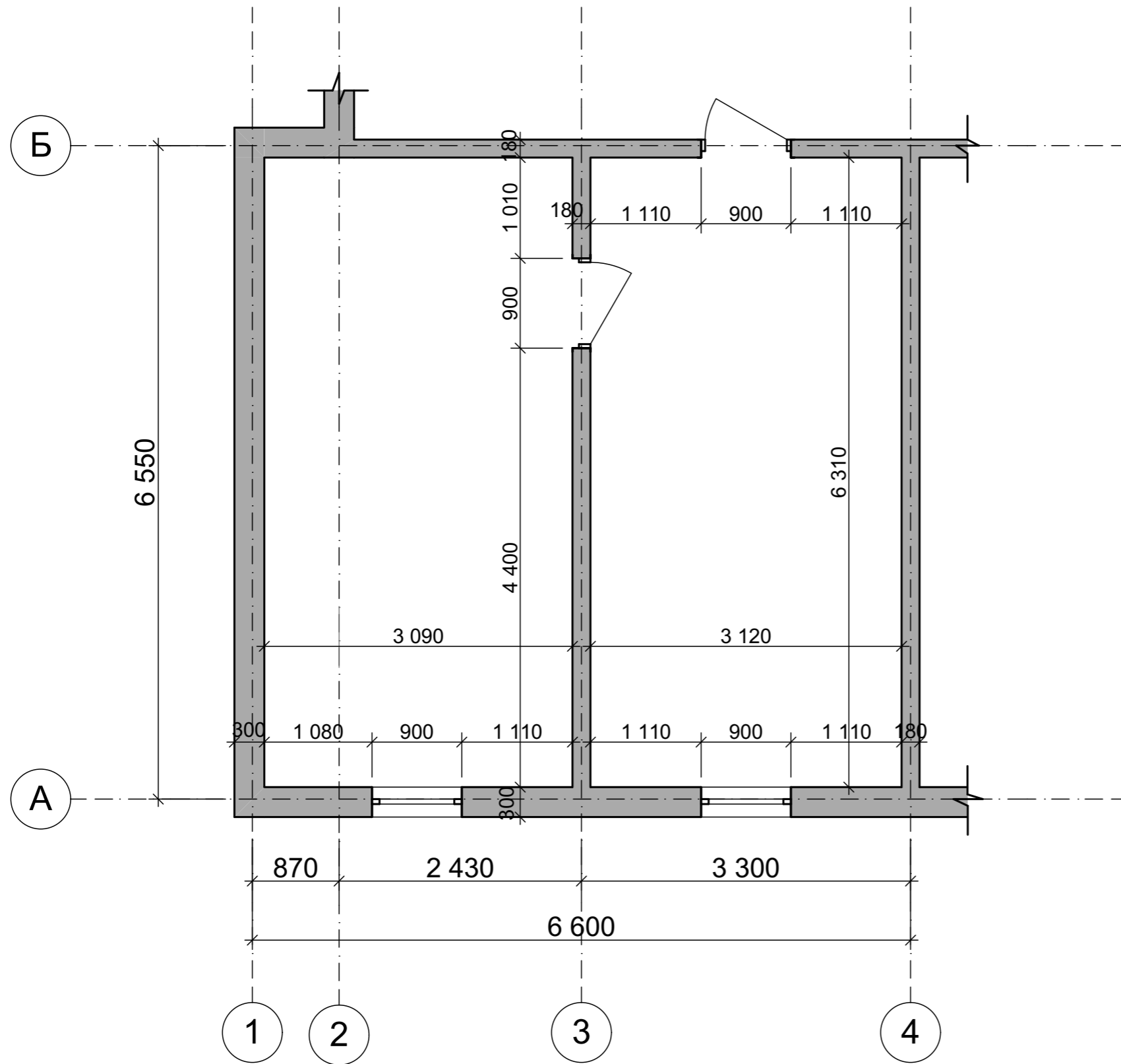
 - приміщення для проектування

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Перший поверх	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила		Одерій О.І.							12
Керівники		Івашко О.Д.				План першого поверху житлового блоку, М 1:200	Архітектурний факультет		
		Цибочкіна В.А.							

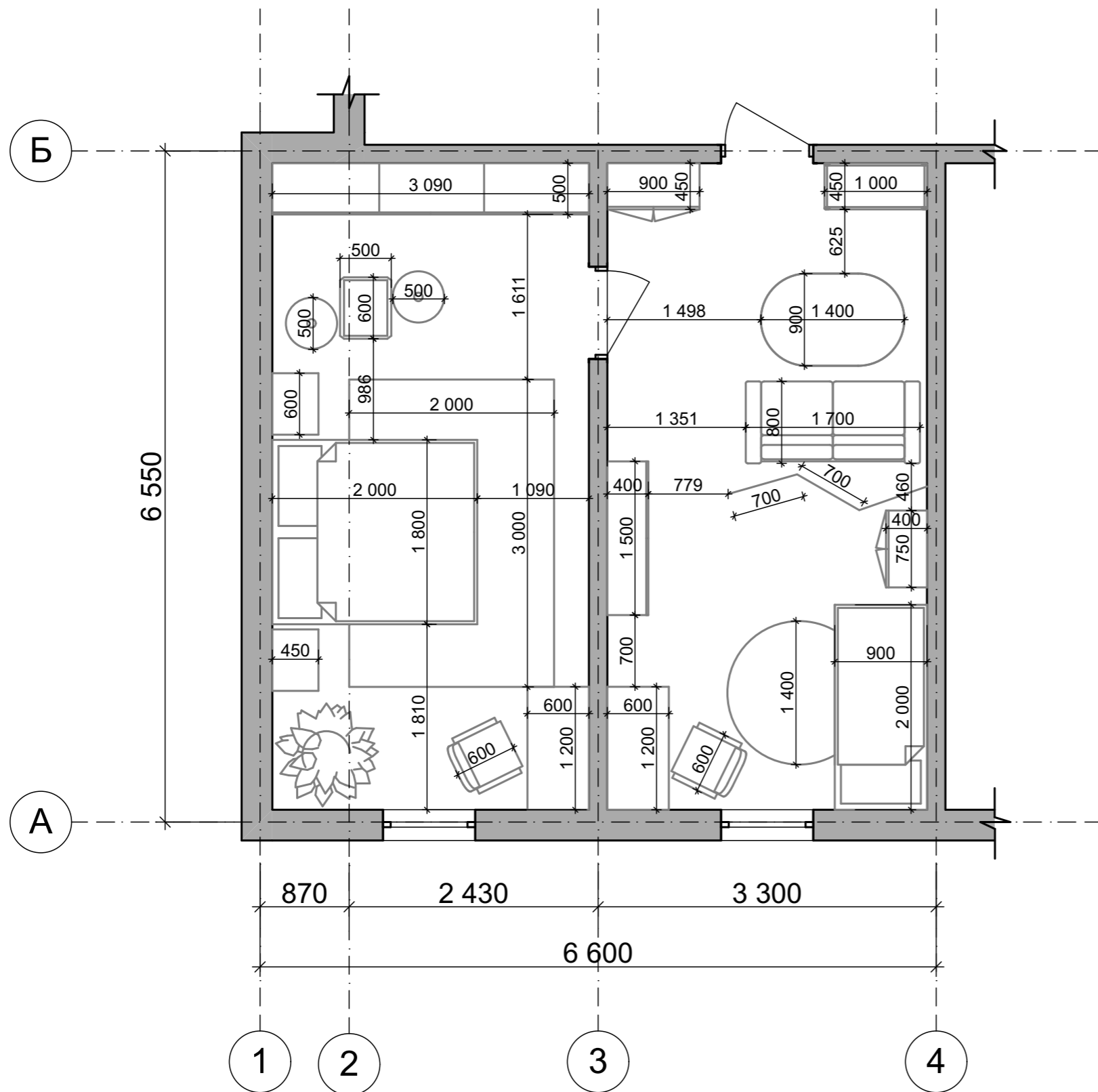

	Адміністративні приміщення	26,56 м2
	Житлові блоки	653,9 м2
	Загальний простір	149,36 м2
	Кухні	78,74 м2
	Кімната догляду за немовлям	12,99 м2
	Санвузли та душові	96,27 м2
	Підсобні приміщення	284,04 м2
	Загальна площа	1400 м2

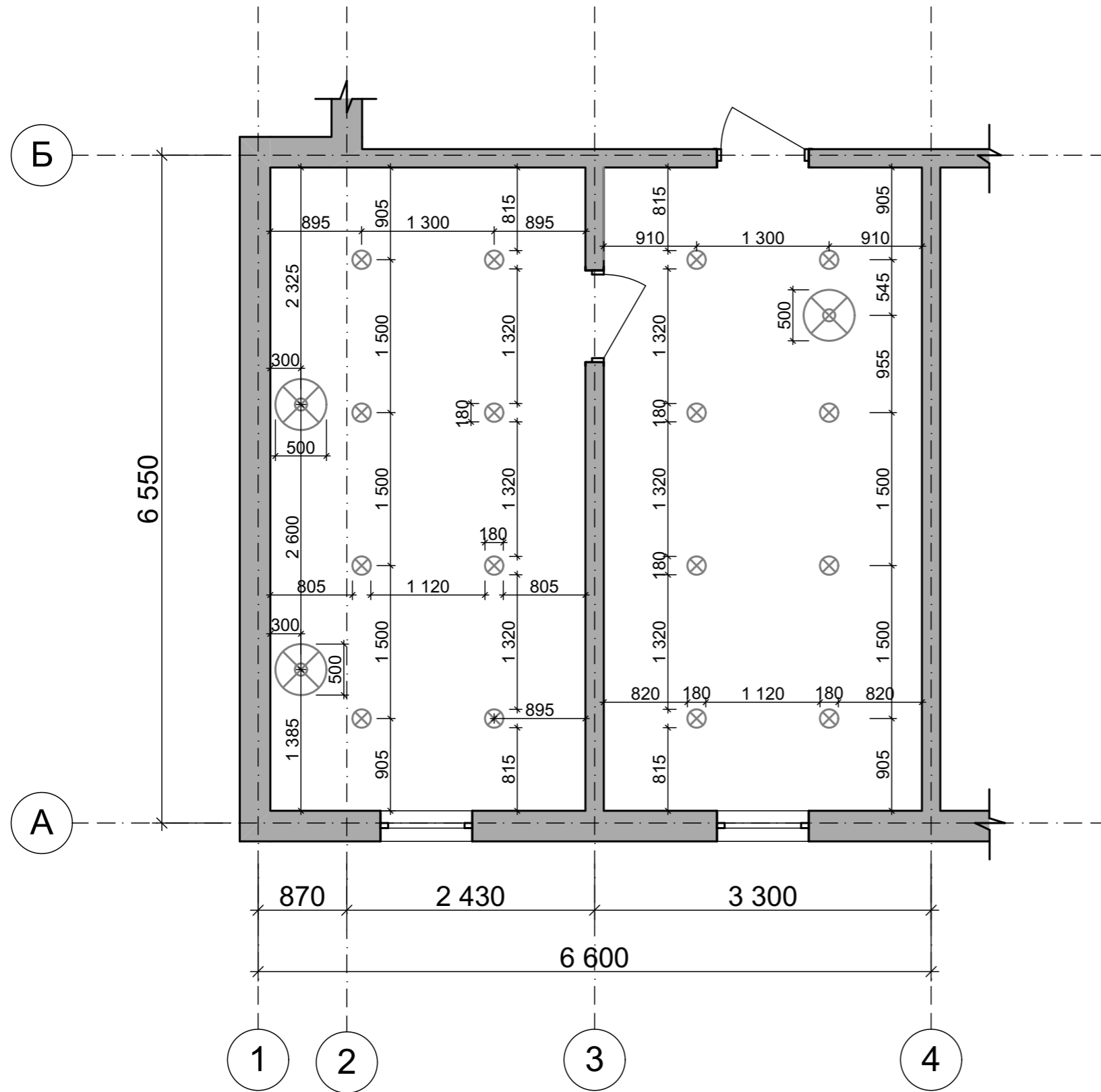
						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Перший поверх	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила	Одерій О.І.								
Керівники	Івашко О.Д.							13	36
						План зонування приміщень першого поверху житлового блоку, М 1:200	Архітектурний факультет		

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата				
Розробила	Одерій О.І.					Інтер'єр приміщення житлового модуля	Стадія	Аркуш	Аркушів
Керівники	Івашко О.Д.							14	36
		Цибочкіна В.А.				Обмірний план приміщення житлового модуля, М 1:50	Архітектурний факультет		

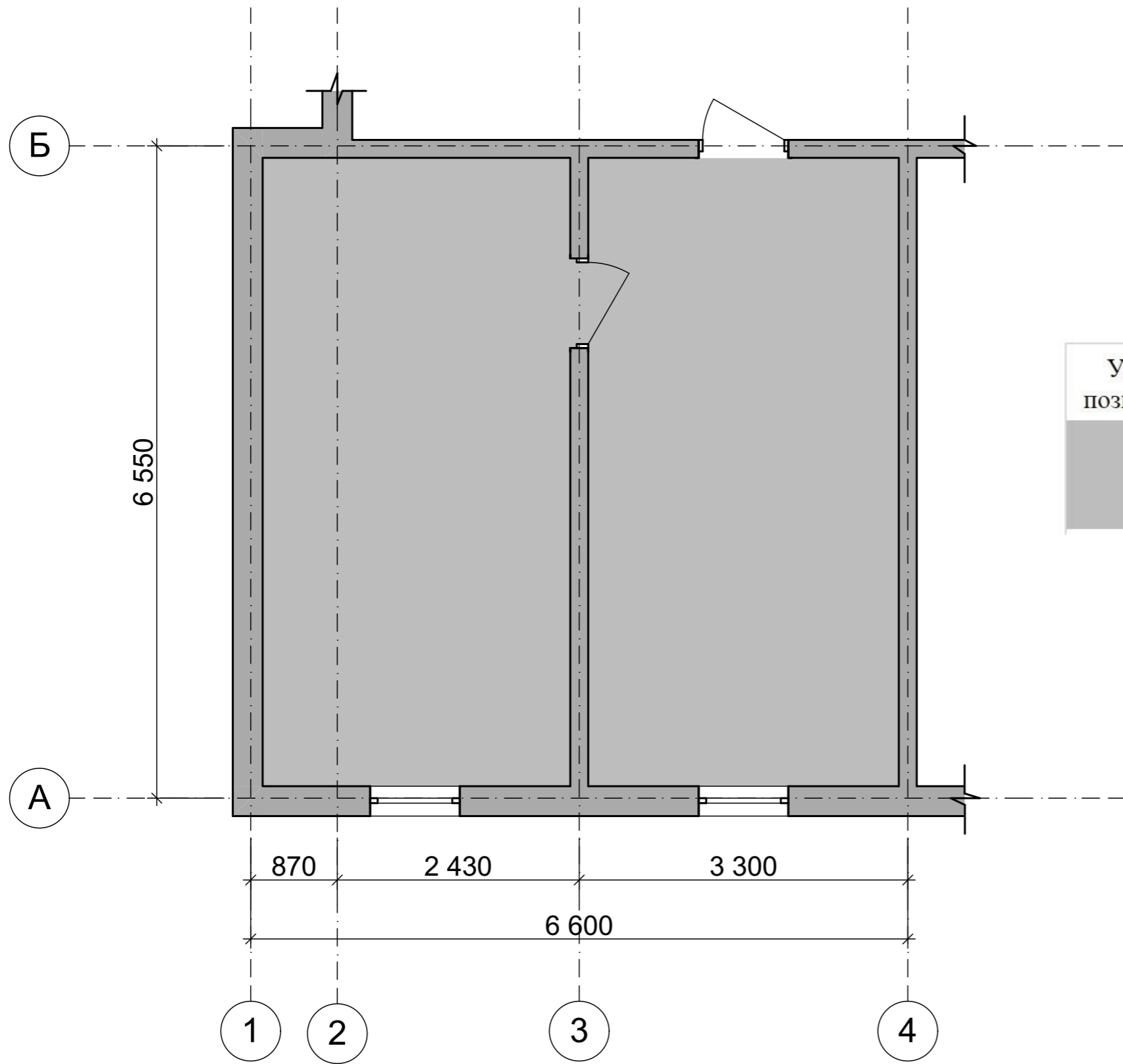

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Інтер'єр приміщення житлового модуля	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила				Одерій О.І.					15
Керівники				Івашко О.Д.		План приміщення житлового модуля з розміщенням меблів та обладнання, М 1:50	Архітектурний факультет		
				Цибочкіна В.А.					

Умовні позначення	Назва
	вбудований стельовий світильник
	підвісний світильник

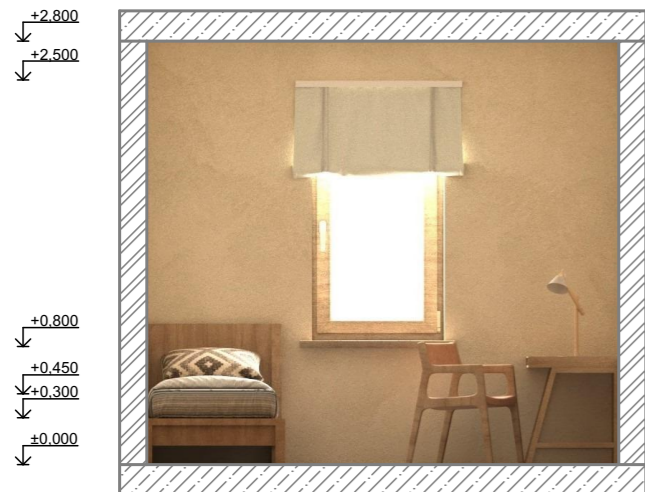
						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Інтер'єр приміщення житлового модуля	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила		Одерій О.І.							16
Керівники		Івашко О.Д.				План стелі житлового модуля з розміщенням освітлювальних приладів, М 1:50	Архітектурний факультет		
		Цибочкіна В.А.							

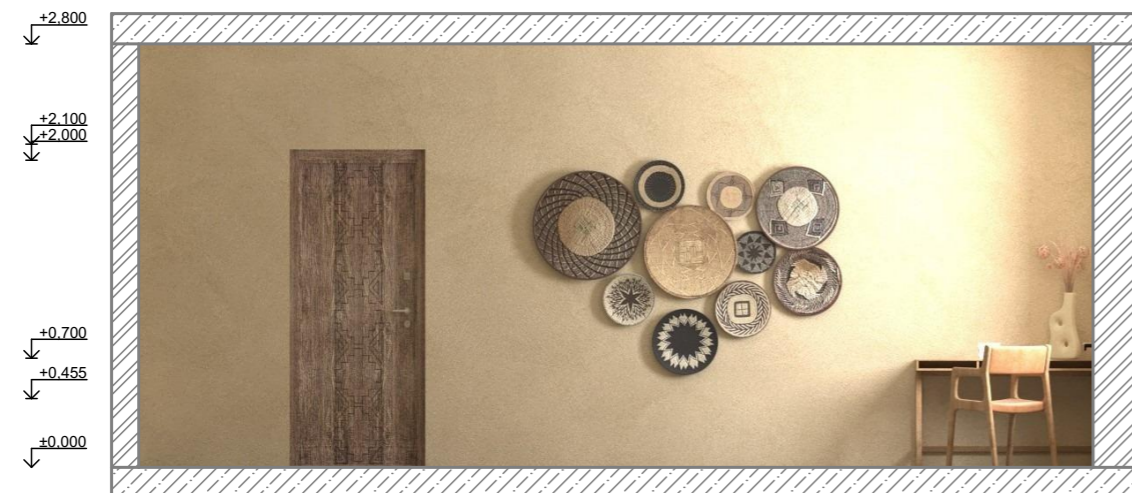
Умовні позначення	Назва	Зображення
	мікроцемент	

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата		Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила		Одерій О.І.				Інтер'єр приміщення житлового модуля		17	36
Керівники		Івашко О.Д.							
		Цибочкіна В.А.							
						План підлоги житлового модуля, М	Архітектурний факультет		
						1:50			

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Інтер'єр приміщення житлового модуля	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила				Одерій О.І.					19
Керівники				Івашко О.Д.		Розгортки стін приміщення житлового модуля, М 1:50	Архітектурний факультет		
				Цибочкіна В.А.					

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Інтер'єр приміщення житлового модуля	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила				Одерій О.І.					20
Керівники				Івашко О.Д.		Розгортки стін приміщення житлового модуля, М 1:50	Архітектурний факультет		
				Цибочкіна В.А.					

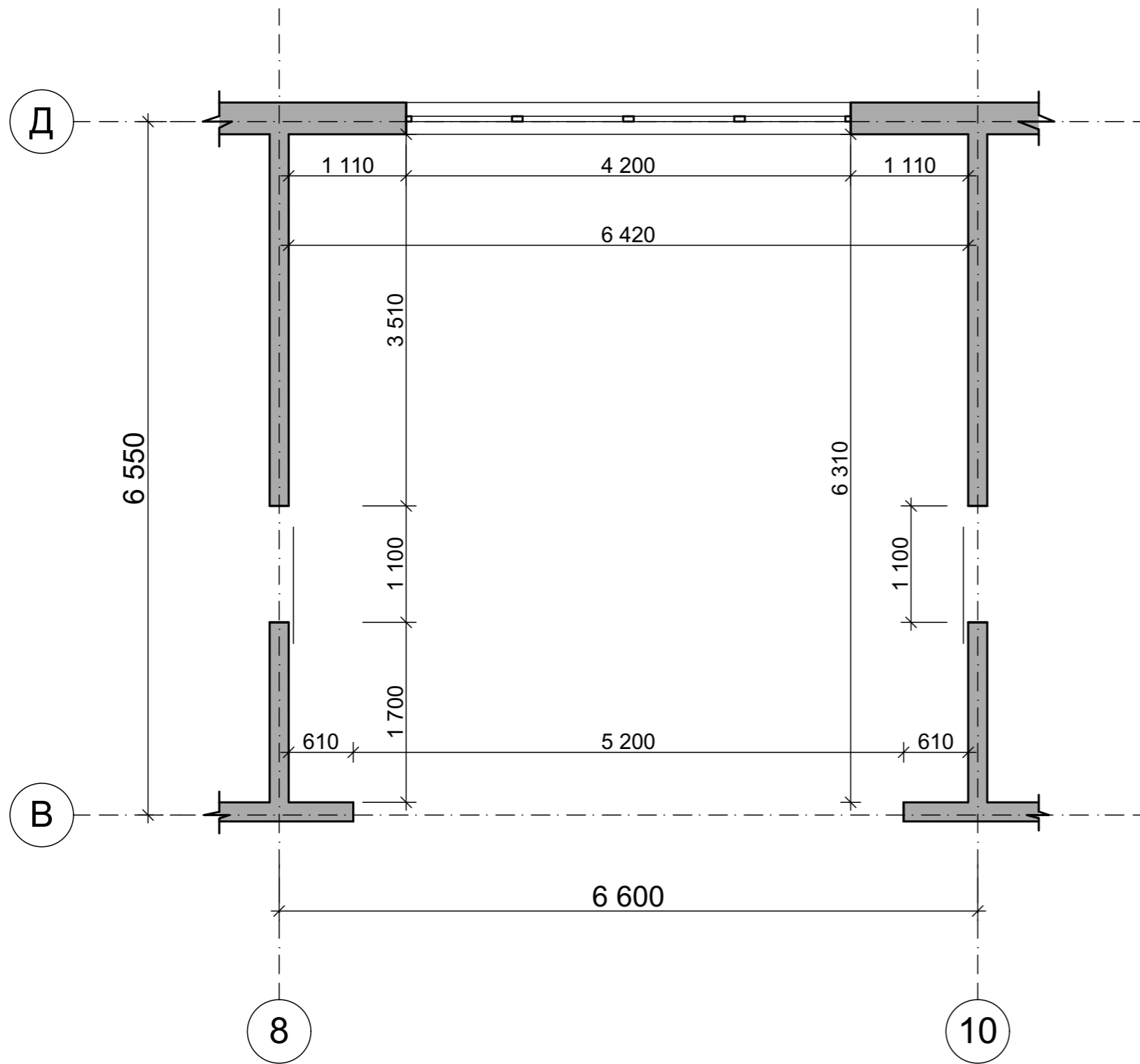

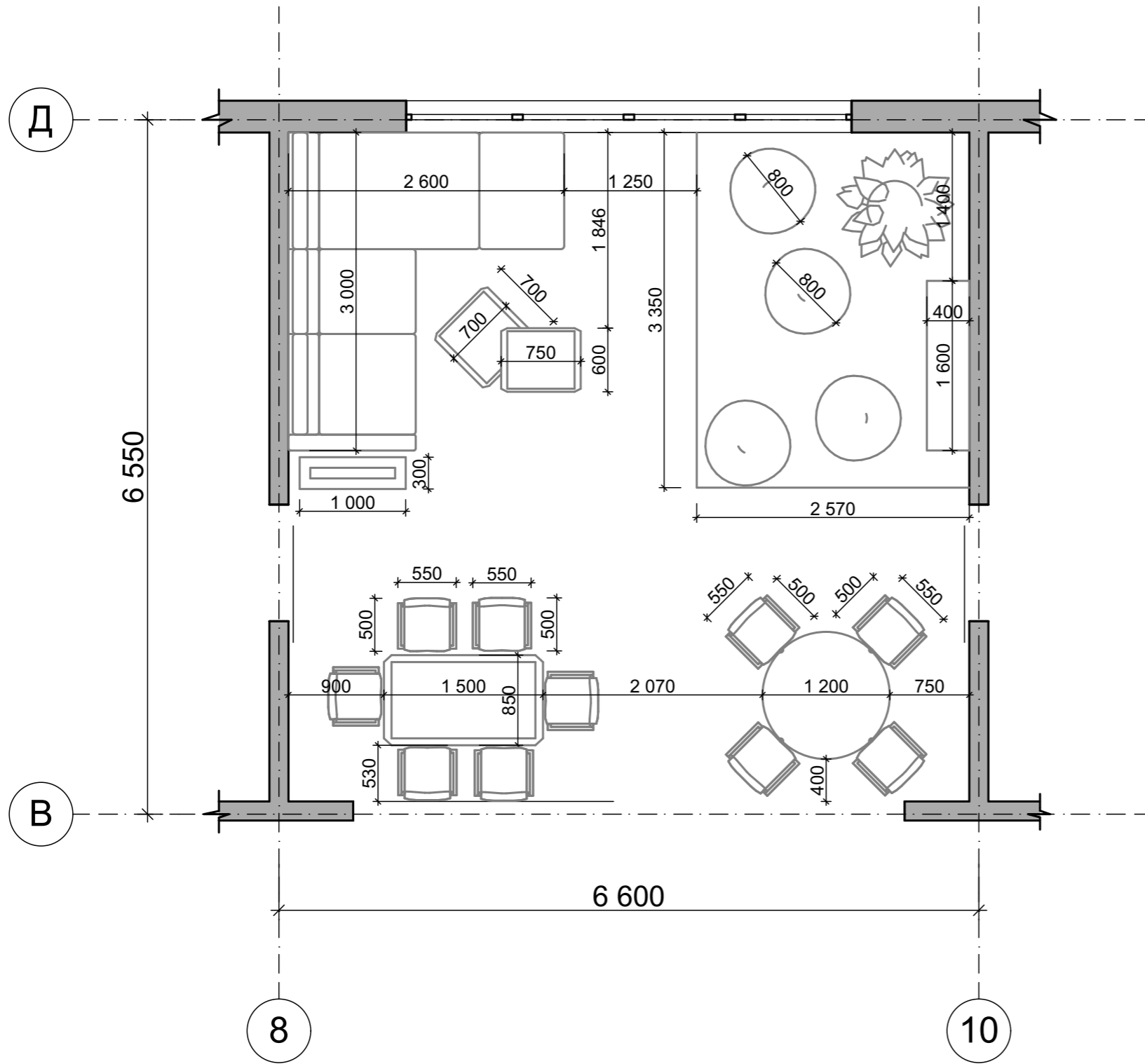

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
							Стадія	Аркуш	Аркушів
						Інтер'єр приміщення житлового модуля		24	36
						Візуалізації приміщень житлового модуля	Архітектурний факультет		
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата				
Розробила				Одерій О.І.					
Керівники				Івашко О.Д.					
				Цибочкіна В.А.					

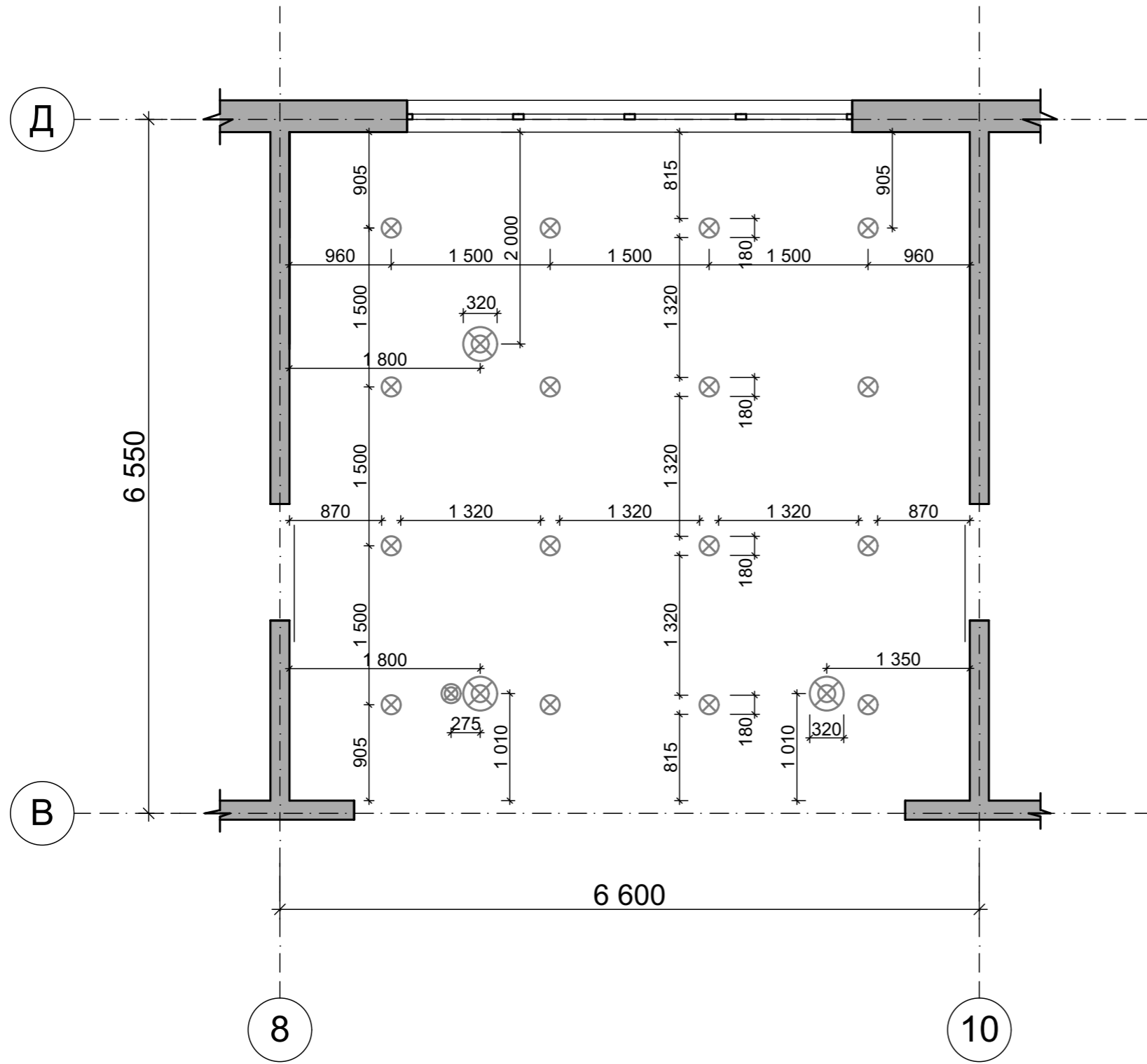

						КНУБА 023 ОМм-22 2023		
						Проект інтер'єру тимчасового житла		
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата			
Розробила		Одерій О.І.				Інтер'єр приміщення загального модуля		Стадія
Керівники		Івашко О.Д.						Аркуш
		Цибочкіна В.А.						Аркушів
						Обмірний план приміщення рекреації загального модуля, М 1:50		26
								36
						Архітектурний факультет		

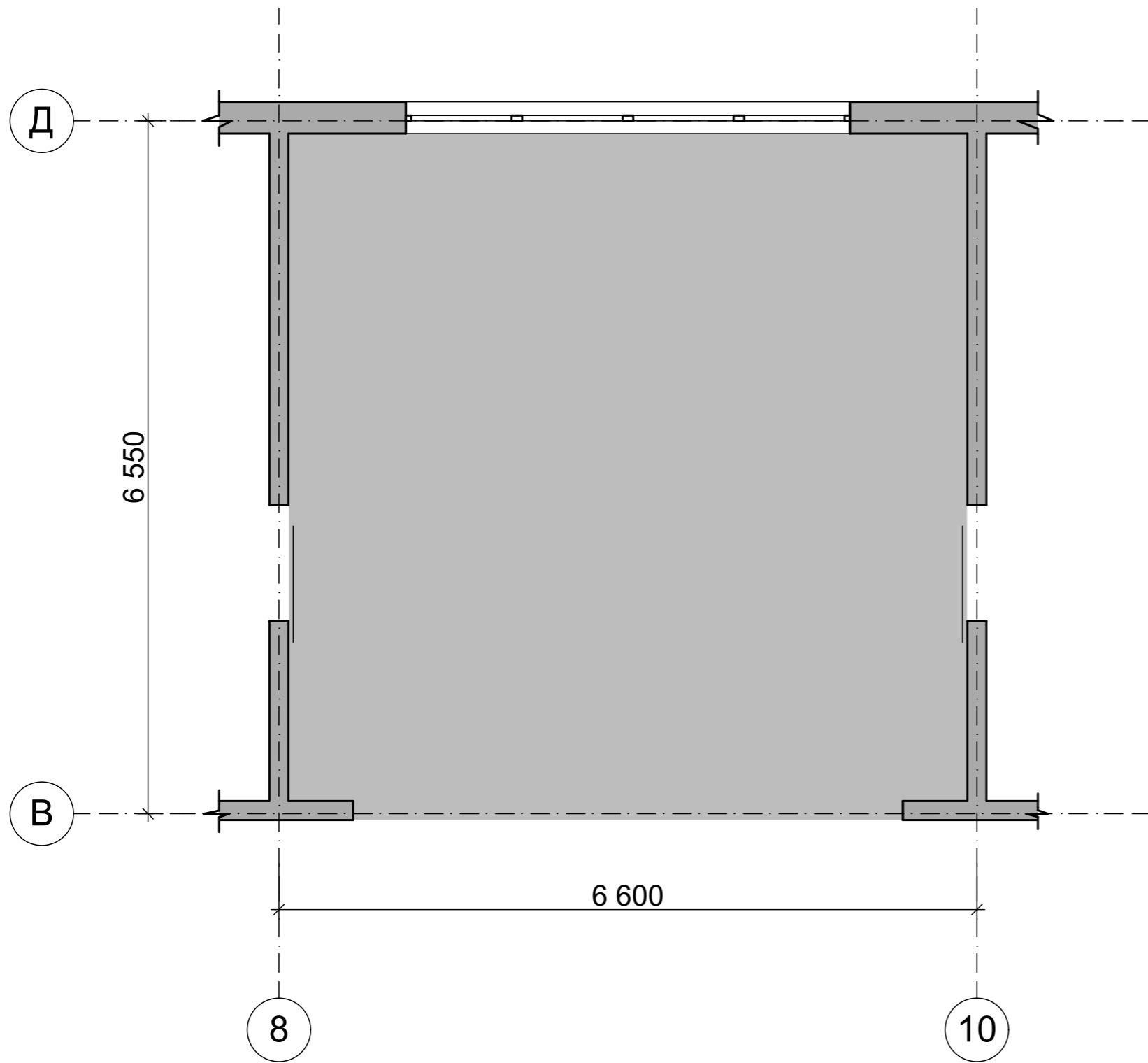

						КНУБА 023 ОМм-22 2023		
						Проект інтер'єру тимчасового житла		
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата	Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила		Одерій О.І.				Інтер'єр приміщення загального модуля	27	36
Керівники		Івашко О.Д.						
		Цибочкіна В.А.				План приміщення рекреації з розміщенням меблів та обладнання, М 1:50		Архітектурний факультет

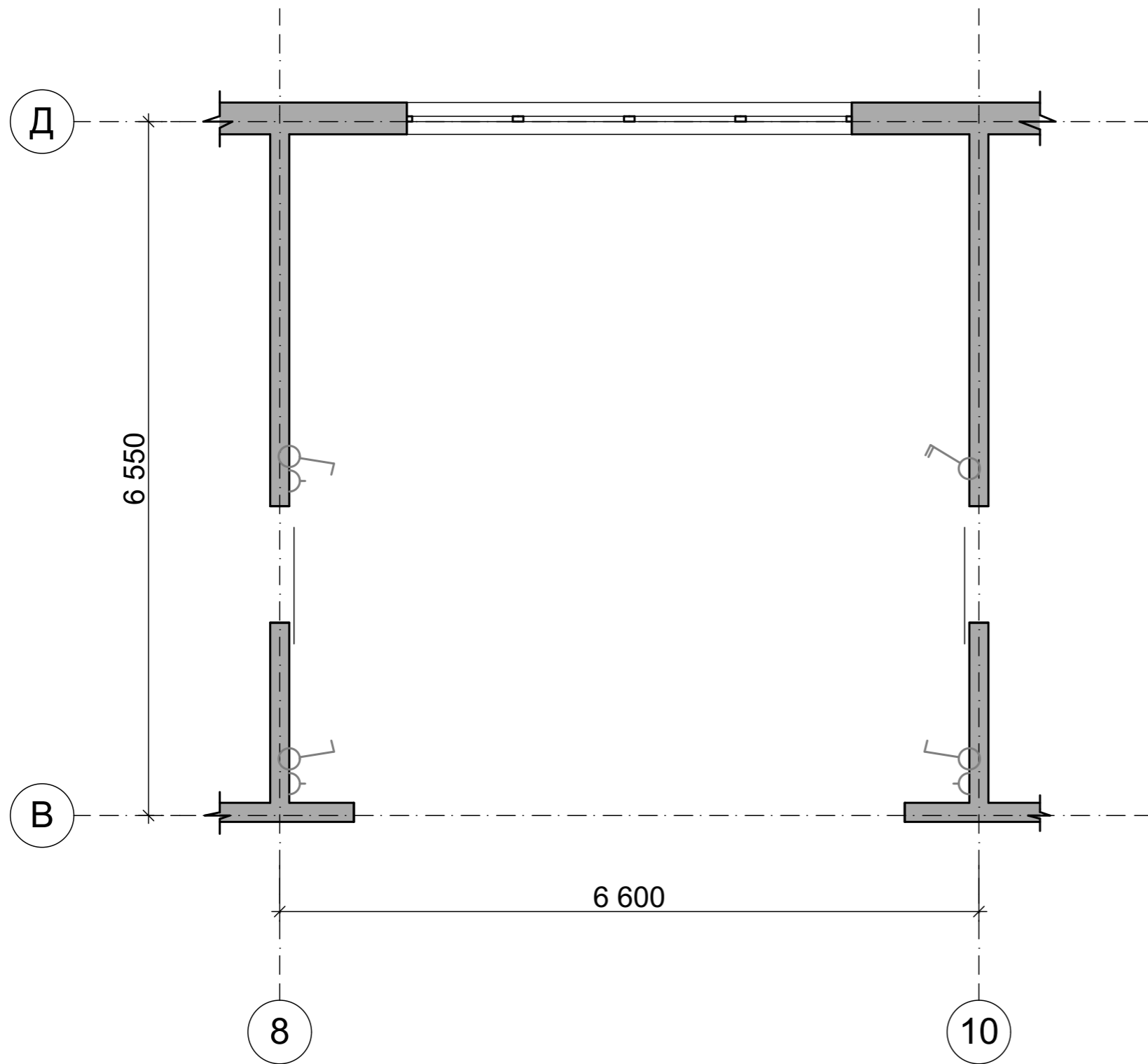
- ⊗ - підвісний світильник
- ⊗ - вбудований стельовий світильник

						КНУБА 023 ОМм-22 2023		
						Проект інтер'єру тимчасового житла		
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата			
Розробила		Одерій О.І.				Інтер'єр приміщення загального модуля		Стадія
Керівники		Івашко О.Д.						Аркуш
		Цибочкіна В.А.						Аркушів
						План стелі приміщення рекреації з розміщенням освітлювальних приладів,		28
						М 1:50		36
						Архітектурний факультет		

Умовні позначення	Назва	Зображення
	мікроцемент	

						КНУБА 023 ОМм-22 2023			
						Проект інтер'єру тимчасового житла			
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата		Стадія	Аркуш	Аркушів
Розробила		Одерій О.І.				Інтер'єр приміщення загального модуля			
Керівники		Івашко О.Д.						29	36
		Цибочкіна В.А.							
						План підлоги приміщення рекреації, М			
						1:50			
							Архітектурний факультет		

Умовні позначення	Назва
	розетка з двома отворами
	одноклавішний вимикач
	двоклавішний вимикач

						КНУБА 023 ОМм-22 2023		
						Проект інтер'єру тимчасового житла		
Зм.	Кільк.	Аркуш	№ Док.	Підпис	Дата			
Розробила		Одерій О.І.				Інтер'єр приміщення загального модуля		Стадія
Керівники		Івашко О.Д.						Аркуш
		Цибочкіна В.А.						Аркушів
						План розміщення розеток та вимикачів приміщення рекреації, М 1:50		30
								36
						Архітектурний факультет		

